

ОПШТИНСКА БИБЛИОТЕКА

„Сестре Стојановић“

Број: 13/2022

Датум: 18.02.2022. године

ЦРНА ТРАВА

**ПРОГРАМ РАДА
ОПШТИНСКЕ БИБЛИОТЕКЕ
„СЕСТРЕ СТОЈАНОВИЋ“ ЦРНА ТРАВА
ЗА 2022.ГОДИНУ**

ФЕБРУАР, 2022. године

THE UNIVERSITY OF
THE SOUTH PACIFIC
SCHOOL OF DISTANCE EDUCATION

1000 UNIVERSITY DRIVE
SUVA, FIJI

THE UNIVERSITY OF
THE SOUTH PACIFIC
SCHOOL OF DISTANCE EDUCATION

DEPARTMENT OF
ECONOMICS AND
FINANCE

На основу члана.32. Статута Општинске Библиотеке „Сестре Стојановић” Црна Трава, број 14/2016 од 20.10.2016.године, Управни одбор Општинске Библиотеке „Сестре Стојановић” Црна Трава на седници одржаној дана 18.02.2022 .године, донео је

П Р О Г Р А М   Р А Д А

ОПШТИНСКЕ БИБЛИОТЕКЕ „СЕСТРЕ СТОЈАНОВИЋ,, ЦРНА ТРАВА ЗА 2022. ГОДИНУ

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Општинска Библиотека „Сестре Стојановић” Црна Трава као правно лице из области културе, егзистира од 1. јануара 1996.године. Оснивач библиотеке је Скупштина Општина Црна Трава. Одлуком Скупштине Општине, поред законом утврђених, делатност Општинске библиотеке се проширује на:

- организацију и рад биоскопа;
- рад ликовне колоније, програмирање и непосредно организовање и реализовање свих врста културно-забавних, музичких, ликовних, филмских и других манифестација и прославе, зборовна, састанка и других приредби;
- организација, усмеравање и помагање културно - уметничког аматеризма у свим облицима и за све узрасте;
- приказивање играних, документарних, наставних и других филмова свих жанрова;
- израда уметничких слика, фотографија, сувенира и предмета домаће радиности и обављање других делатности из области културе које су одобрене од стране надлежног органа, Општине Црна Трава и уписане у регистар Трговинског суда.

Програм рада библиотеке за 2022. годину доноси се у складу са основним циљевима и задацима ради којих је и основана, наравно, уз доследно уважавање захтева Скупштине Општине Црна Трава као њеног оснивача и најважнијег ако не и јединог финансијера.

Програм рада библиотеке мора бити усклађен са укупним привредним културним и друштвеним развојем Општине Црна Трава.

Програм рада библиотеке за 2022. годину обухвата основну и проширену делатност библиотеке.

1.ОСНОВНА ДЕЛАТНОСТ

У оквиру основне делатности се подразумева остваривање Законом утврђених функција и услови за извршавање програма.

1.1 ОСТВАРИВАЊЕ ЗАКОНОМ УТВРЂЕНИХ ФУНКЦИЈА

1.1.1. Набавка библиотечке грађе

- а) набавка и куповина нових књига.....1.000 наслова,
- б) планира се претплата на дневне, недељне, месечне листове и то:
  - дневни лист “Политика“.....по 1 примерак

- ревија "шуме".....по 1 примерак
- „вести“ .....по 1 примерак

Планирана набавка књига, периодике и штампе треба да се реализује откупом као и поклоном Министарства културе, појединих издавача и аутора али и средствима која треба да обезбеди Скупштина општине Црна Трава из буџета за 2022.годину. Према стандардима Народне библиотеке Србије, оснивач, на годишњем нивоу треба да обезбеди средства за куповину најмање 1.250 књига и 10 наслова периодике, што чини око 300.000,00 динара што је по буџету и обезбеђено а набавка ће се вршити у складу са потребама саме Библиотеке.

1.1.2. Обрада библиотечке грађе

Радници Библиотеке ће константно и уредно радити на обрађивању грађе када су у питању набавке и куповина нових књига, као и поклона, донација.

Средствима Министарства културе и информисања РС обезбеђена је опрема за увођење COBISS система, а средствима оснивача омогућена је инсталација базе и почетак рада у систему. Од 24.10.2017.године када је инсталирана база почело се са радом у систему и обрадом књига електронским путем, што је основа за сваки даљи савременији начин рада у библиотекарству. Књиге ће се убудуће уносити у систем без претходног евидентирања у књизи инвентара која је затворена.

По препоруци Матичне библиотеке треба се прећи и на каталогизацију која ће се планира за септембар текуће године.

1.1.3. Коришћење библиотечке грађе

Очекивани број корисника је на нивоу претходне године, тј. 200 чланова. Планиран обим коришћења фонда библиотечке грађе, 4.000

-дела страних аутора.....	1.400
-дела домаћих писаца.....	1.600
-књиге за децу.....	1.000

У случају потреба и захтева читалаца, библиотека може вршити позајмицу књига од других библиотека са подручја Јабланичког округа и шире.

Наставиће се сарадња са Удружењем грађана ОСМЕХ из Власотинца, која је отпохела крајем 2018.године, а односи се на могућност достављања грађе удаљеним члановима и онима који нису у могућности да дођу до Библиотеке а желе да користе грађу коју Библиотека поседује, а све посредством геронто домаћица које раде на територији целе Општине Црна Трава.

С обзиром да је Библиотека средствима Министарства културе и информисања и ЈЛС Црна Трава успела да обезбеди како опрему тако и сам систем електронске обраде књига, отворена је и електронска читаоница са три рачунара која читаоци могу да користе у просторијама саме Библиотеке. У 2022.години ће се наставити рад на организовању креативних радионица, с обзиром на то да је у холу библиотеке сада омогућено и условно за рад у мањим групама, како са децом тако и са старијом популацијом, такође је у плану да се раде и радионице са пензионерима који су у све већем броју чланови Библиотеке. Такође, нека радионица за обуку читаоца у систему COBISS како би им било олакшано проналажење доступне грађе. **Наставиће се са радом на промоцији електронске читаонице**, кроз радионице које ће бити организоване како за ученике, тако и за остале кориснике. Такође је у плану да се раде и радионице са пензионерима који су у све већем броју чланови Библиотеке. Такође,

нека радионица за обуку читаоца у систему COBISS како би им било олакшано проналажење доступне грађе.

Поред овога, и даље стоји план да се у 2022.години оформи један **клуб читалаца** који ће помагати Библиотеци у раду на тај начин што ће чланови клуба моћи да дају своје мишљење, сугестије, препоруке везано за рад и активности Библиотеке, набавку грађе, мада је у 2021.години већ то на неки начин отпочело прикупљањем мишљења у књизи дезидерата.

Библиотека ће се, као и до сада трудити да максимално задовољавања културне потребе грађана, нарочито љубитеља књиге на територији целе општине Црна Трава, али ће се при том подржавати потребних и законских мера здравствене заштите, и све у складу са епидемиолошком ситуацијом која ће свакако одређивати број и интензитет свих активности Библиотеке.

1.1.4. Културно - просветна делатност

Поред учињеног видног помака у 2018. години, да би Библиотека као једина на подручју наше Општине могла да заузме своје место на плану културно-образовне делатности, Општина као оснивач мора да уложи још већи напор на овом плану и издвоји већа средства ради задовољавања културних потреба грађана. Уколико се жели да Библиотека постане и развије се као културни центар Општине, иницијатива и креативност органа Библиотеке мора бити подржана одговарајућим средствима Општине што се и дешава с обзиром да су све наше активности које смо отпочели подржане од стране оснивача. Али неопходна је и веће ангажовање библиотеке у раду на различитим пројектима како би се додатна финансијска средства обезбедила из пројекта као и донација, али конкретно, за ову област културно-просветне делатности уколико се обезбеде средства из осталих извора (пројекта или донација) биће реализоване, мали део средстава из буџета је опредељен за ову намену.

На овом плану предвиђа се организовање следећих активности ако се за то обезбеде додатна средства:

- књижевне вечери, трибине и сусрети	5
- предавања.....	3
- изложбе уметничких радова	2
- ликовна колонија.....	1
- песничка колонија.....	2

У циљу реализације наведених активности, поред подршке оснивача Општине Црна Трава, очекујемо непосредну помоћ Матичне Библиотеке из Лесковца, удружења књижевника са подручја Јабланичког округа и Савета ликовне колоније.

И ове године планирамо организовање скупа завичајних аутора „**Црнотравска ората**“ непосредно после сабора печалбара као што је то било и претходне године. Ове године је у плану да Библиотека у сардањи са НБ Десанка Максимовић“ Власотинце, Директором Србом Такићем који иза себе има дугогодишње искуство у овом и оваквом послу издаваштва, **изда књига** која ће бити посвећена тој манифестацији која је јако значајна за очување наше завичајне писане речи.

Такође, с обзиром да су створени услови за њено отварање, Библиотека **ће у сардњи са Локалном самоуправом радити на прикупљању експоната за сталну етнолошку поставку**, како од грађана, становника тако и од осталих институција на територији наше општине и шире. Такође, радићемо на **прикупљању старих слика, докумената, записа, белешки који ће бити дигитализовани** и сачувани заувек у ризници наше историје и традиције која је веома богата и коју имамо жељу да

сачувамо од заборавља. За ту активност нам је неопходан адекватан скенер па је у плану да 2022.године за то одредимо средства.

1.1.5. Издавачка делатност

С обзиром да седма ликовна колонија није одржана, у овој години, Библиотека ће као носилац активности, настојати да се изда ретроспективни каталог који би обухватао досадашња ликовна остварења а био би презентираан јавности на дан отварања изложбе 21. јула 2022.године уколико за то буде било могућности и средства се прибаве из конкурсисања на пројекте потенцијалних донатора.

У сарадњи са Историјским архивом Лесковац Библиотека ће радити на отварању изложби старих фотографија а обим изложене зависиће од одређених средстава којим се буде располагало јер и Историјски архив има одређена средства за ту намену.

1.1.6. Стара и ретка књига

Не планира се набавка старе и ретке књиге али ће се приликом обраде књига у систему, уколико се примети грађа која може бити стара и ретка књига, консултовати Матична библиотека „Радоје Домановић“ из Лесковца.

1.1.7.Стручна помоћ Матичне библиотеке

И даље ћемо тражити стручну помоћ Матичне библиотеке приликом вршења стручног надзора и на други начин непосредним контактом. Стручни надзор, од стране Матичне Библиотеке Радоје Домановић из Лесковца обављен је 09.11.2021.године и до дана подношења Плана за 2022.годину још увек није стигао Извештај стручног надзора па се не могу навести препоруке од стране стручне службе, али ће се свака која буде наведена у њиховом предлогу мера испоштовати.

У овој години планирамо остварење сарадње наше библиотеке са осталим библиотекама на нивоу Округа и шире која ће бити конкретна и садржајна са међусобним посетама радника и руководиоца Библиотеке, а надамо се да ће то подржати и матична библиотека, али опет у зависности од познате епидемиолошке ситуације.

1.1.8. Заштита библиотечке грађе

Као и до сада заштита библиотечке грађе вршиће се у складу са законским прописима Републике Србије и подзаконским актима Министарства Културе.

Предузеће се све неопходне мере заштите ради очувања библиотечке грађе. Извршиће се и осигурање библиотечке грађе.

Библиотека ће свакодневно радити на прикупљању, обради, чувању и давању на коришћење монографске и друге публикације и то непрекидним радом Библиотеке радним данима у времену од 7-14,³⁰h.

Ради трајног чувања, извршиће се укоричавање дневног листа „Политика,, за 2021. године у 12 месечних свезака, као што се то ради и годинама уназад почевши од 1996.године.

1.2. УСЛОВИ ЗА ИЗВРШАВАЊЕ ПРОГРАМА

Услови за извршавање Програма и нормалан рад Библиотеке су: простор, опрема, кадрови и финансијска средства.

1.2.1. Простор

Библиотека користи зграду која је наменски грађена 1976.године, закључком Скупштине општине Црна Трава, уступљена је Библиотеци у власништво, а на трајно коришћење почев од 1. јануара 1996. године.

Зграда Библиотеке има следећи простор:

- Библиотека са читаоницом.....	93,90м ²
- Хол.....	25,00м ²
- Бина.....	27,00 м ²
- Кино кабина	8,00 м ²
- Степенишни простор.....	10,70 м ²
- Помоћне просторије са котларницом.....	6,50м ²
- Биоскопска сала.....	90,90 м ²

УКУПНА ПОВРШИНА ЈЕ:.....262,00 м²

Од прошле године на коришћење без накнаде од Локалне самоуправе Скупштинском одлуком дат је локал од 90м² за сталну етнолошку поставку и три мање просторије за одлагање-депо.

Из датог прегледа се види да је простор библиотеке од 93,90 м² донекле задовољавајући и за читаоце и раднике библиотеке. Простор у коме је смештен библиотечки фонд омеђен је полицама, захваљујући Министарству културе када је извршена адаптација и проширење библиотеке тако да су сада књиге приступачније и прегледније. Делимичном адаптацијом припојен је пасаж библиотеци тако да смо коначно добили задовољавајући простор за рад радника и кориснике Библиотеке што чини и законски минимум библиотечног простора.

У 2018.години је остварен план да се адаптира део Библиотеке, тачније сала Дома културе која је у склопу библиотеке а која је била прилично оштећена услед хаварије са поплавом пре пар година. У 2019.години се почело са адаптацијом и санацијом крова а у овој 2020.години је завршена комплетна адаптацију крова.

У 2020.години суфинансирајућим пројектом Локалне самоуправе који је радила Библиотека под називом „Седењка чекајући печалбара“ Министарство културе и информисања Републике Србије замењена је комплетна спољна столарија и систем централног грејања, у 2022.години би било потребно још урадити спољну изолацију зграде која не захтева велика улагања и на тај начин би комплетно била заштићена зграда културе. У току 2021.године замењена је подна подлога новим етисоном па слободно можемо рећи да је Библиотека у потпуности реновирана.

У 2021.години је у локалу који је намењен за сталну етнолошку поставку завршено реновирање и прилагођавање потребама сталне етнолошке поставке.

1.2.2. Опрема

С обзиром да је Библиотека средствима Министарства културе и информисања РС и средствима ЈЛС Црна Трава пројектом „Унапређење ИТ ресурса и COBISS“ у 2017.години омогућила куповину неопходне опреме библиотека је добила адекватну техничку подршку за неометани рад и увођење новина. Набављено је 4 рачунара са

пратећом опремом, 2 штампача са тонерима, штампач налепница,налепнице и рибони,2 бар код читача, пластификатор и фолије,2 стола за кориснике,1 сто за радника,путни рошкови за одлазак на обуку у НБС,смештај за време обуке, обука у НБС.

Претходне године набављена опрема је, за сада, сасвим задовољавајућа и нема потребе за набавком нове техничке опреме док се не оспособи кадар за дигитализацију али је неопходно сервисирање постојећих рачунара и штампача. У 2022.години је у плану да се набави **један адекватан скенер за дигитализацију** за потребе етно собе и да се **оспособи кадар** за рад на дигитализацији . У 2019.години је набављено 10 металних полица за смештај грађе, за издвајање дечијег одељења и за замену дотрајалих и нестабилних, небезбедних, а у 2020.години замењен је део канцеларијског намештаја донаторским средствима, као и средствима из буџета, као и замена подне облоге новим етисоном у целој Библиотеци.

1.2.3. Кадар

Библиотечки кадар, квалификациона структура и број радника је непромењен у односу на претходну годину. Наиме, раднику са сталним радним односом је престао радни однос због одласка у пензију, а за попуњавање његовог радног места у 2021.години добили смо сагласност надлежног Министарства па сада имамо радника са сталним радним односом. Број радника је два: 1 радник на пословима рачуноводствено-финансијски референт и директор на мандатни период од четири године. Радник је завршио обуку за електронску обраду књига која је била 2021.године организована онлине тако да сада у Библиотеци имамо 2 радне јединице а у 2022.години се планира и рад на дигитализацији, тако да ће и радник и директор морати да прођу адекватну обуку.

Такође, у плану је да се у 2022.години обадва радника (директор и радник) стручно оспособе полагањем стручног Библиотечког испита. Такође, треба се потрудити, уколико то буде било могуће, да се у етно соби (стална етнологска поставка Библиотеке) прими још један радник како би њено функционисање било свакодневно и како би реализација циља и активности које се планирају у том простору биле адекватно спроведене. Наравно, све то ће зависити од могућности и става Локалне самоуправе која је једини финансијер рада тог простора.

1.2.4. Финансијска средства потребна за извршавање програма рада Библиотеке

Да би Библиотека могла да оствари планиране послове и задатке у 2022.години, у буџету је обезбеђено довољно средстава за почетак реализације отварања етно собе. Ове 2022.године биће фокус активности све везано за набавку експоната и њихово излагање у припремљеном простору.

2.ПРОШИРЕНА ДЕЛАТНОСТ

У 2022.години, поред основних, горе наведених активности, Библиотека ће се озбиљније позабавити и више посветити проширеном делатношћу на пољу:

2.1. Отварања етно собе

У 2020.години је одобрењем пројекта Министарства културе и информисања отпочела реализација идеје и замисао да се проширена делатност Библиотеке прошири и на завичајни, музејски радни простор кроз стварање етно собе жени Црнотравки која је била стуб породице и носилац целокупног домаћинства док је Црнотравац неимар широм земље зарађивао да прехрани своју породицу. За ту потребу израђен је пројекат за извођење, који се састоји од грађевинског, машинског и електро радова који су неопходни на локалу који је Библиотека добила без накнаде на коришћење за ту намену. Такође, пројектом је планирана и стална етнологска поставка, чија набавка се очекује у току 2022.године али и у будуће, с обзиром да се сви потребни предмети, не могу набавити у току једне године.

За рад и опремање, као и отварање овог етно кутка, биће потребна помоћ не само Локалне самоуправе, већ и донатора и свих грађана. У плану је да се упути Јавни позив свима који имају и желе да предмете из своје прошлости сачувају и изложе у етно соби, а који су наравно, у складу са условима да би биле експонат. За ту процену ангажоваће се **стручно лице које ће нам помоћи код одабира и очувања тих предмета.**

Свакако је урађен један изузетан помак на пољу очувања традиције Општине Црна Трава кроз идеју завичајног кутка која је иницијално подржана од стране Локалне самоуправе.

2.2. Ликовна колонија

Сваке године од како је задњи пут одржана у плану је Ликовна колонија. Ове године требало би да се одржи ликовна колонија, с обзиром да од 2002.године до 2019.године није била организована. Ако финансијска и епидемиолошка ситуација дозволи, место и време одржавања колоније одредиће Савет ликовне колоније, који је дужан да донесе свој програм рада и презентира га Општинском већу Општине Црна Трава. Као и сваке године рад ликовне колоније се планира у трајању од 10 дана уз учешће десет ликовних уметника према селекцији и избору Савета ликовне колоније или посебне комисије које образује Савет.Урадиће се ретроспективни каталог. Детаљан план и програм рада ликовне колоније донеће Савет ликовне колоније.

2.3 Песничка колонија

Ако финансијска и епидемиолошка ситуација дозволи ове године планира се и рад песничке колоније у трајању од пет дана уз ућешће десетак песника.У колико за то не буде могућности организоваће се једнодневне посете књижевника или пак интерно песничко такмичење.

2.4.Музичка, позоришна и естрадна представа

Библиотека је овлашћена и може организовати гостовање позоришта за децу, мањих певачких група музичких састава и естрадних уметника у зависности од расположивих средстава за партиципације дела трошкова као и просторних могућности.

Планирамо одржавање културних манифестација у седишту Општине Црна Трава за све грађане. Број представа и квалитет извођача биће условљен финансијским средствима из буџета уз евентуално учешће неких спонзора.Све ове манифестације библиотеке, са својом салом за пројекције одрадићемо у сарадњи са школама, како

основном, тако и средњом школом у Црној Трави као и предшколској установи у Црној Трави. Од недавно је отворена и Туристичка организација Општине Црна Трава тако да је сада сарадња и са том новом институцијом очекује.

Ова активност и њена реализација у току 2022. године, зависиће од прибављених финансијских средстава али и од епидемиолошке ситуације.

3. РАД ОРГАНА БИБЛИОТЕКЕ

Управни одбор, Надзорни одбор и директор Библиотеке своје послове и задатке извршаваће у складу са Законом, Статутом и другим законским прописима.

Седница Управног и Надзорног одбора одржаваће се по потреби, а обавезно приликом разматрања и усвајања Програма рада, Извештај о раду и годишњи рачун.

4. ОСТАЛИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ

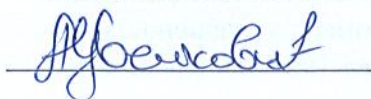
Поред наведених програмских циљева и опредељења, радници Библиотеке на челу са Директором, током 2022. године, перманентно ће радити на извршавању свих текућих послова и задатака, посебно оних који буду тражени од стране оснивача а то је Општина Црна Трава, Матичне Библиотеке, Народне Библиотеке Србије и Министарства културе.

Успоставиће се боља сарадња са наведеним субјектима у циљу изналажења бољих, максималних и оптималних решења за још успешнији рад Библиотеке као јавне установе и доследно и одговорно реализовање свих делатности уписаних у регистар Привредног суда. Планирамо интезивнију сарадњу са школама „Александар Стојановић“, Техничком школом са домом ученика „Милентије Поповић“, Предшколском установом „Младост“ као и са свим осталим установама на територији целе Општине Црна Трава а опет сви поштујући мере и прописе које налаже Република Србија а тичу се заразне болести COVID 19.

Свака од горе наведених активности делом или у потпуности је садржана у буџету који је одобрен за 2022. годину, али је и сваку активност могуће реализовати искључиво у договору са представницима Општине Црна Трава, као оснивача и у складу са променама и прописима које са собом носи неизвесна епидемиолошка ситуација.

ОПШТИНСКА БИБЛИОТЕКА „СЕСТРЕ СТОЈАНОВИЋ“ ЦРНА ТРАВА

ПРЕДЛОГ ПРОГРАМА
ИЗРАДИЛА
ДИРЕКТОРКА
Александра Цветковић

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ
ОДБОРА

Александар Николић

